

СТАНОВИЩЕ

на проф. БОЯНКА АРНУДОВА

ОТНОСНО: дисертационният труд на ИВАН КОЛЕВ ПАНЕВ

“ОСОБЕНОСТИ НА РЕЖИСУРАТА В ЕКРАННИТЕ МУЗИКАЛНИ ФОРМИ“

„Особености на режисурата в екранните музикални форми“ е сериозно изследване в една все още много малко позната у нас музикално-театрална и аудиовизуална територия и несъмнено, наред с опознаване на методи и похвати в пресъздаването/режисурата на филмовите мюзикъли, притежава научно-образователна стойност. Известни са ми някои отделни студии, наред с цитираната в изследването книга на Петър Одаджиев и неговата дисертация, както и книгите на проф. д-р Виолета Горчева, която от години работи - и теоретично, и в практиката си на педагог в НМА“П.Владигеров“ и като режисьор, в тази област, за съжаление останали извън вниманието на автора. Изследването, състоящо се от 214 страници, организирано в три глави, въведение и заключение, библиография, филмография и приложения, дава възможност да се проследи хронологията на екранните музикални форми, разкрива фундаментални принципи и форми в еволюционния процес, жанрово многообразие и аспекти на режисьорската дейност. Впрочем, проблематиката е специфична, а и авторът много амбициозно и детайлно разработва своите тезиси. Преди всичко прави впечатление отличната структура на дисертацията, умело конструирана от поредица малки форми, всяка от които

акцентира върху определена цел, идея или негова констатация. И още – ясният, точен и стилизиран изказ на автора.

Несъмнено, най-ценни са втора и трета глава: „Аналитично изследване на музикалното аудиовизуално произведение“ и „Практически аспекти на режисурата на екранни музикални форми“. В тях има сравнителен анализ, предлага се жанрова класификация, а извеждайки спецификата и характеристиките им - определя/анализира съвременните екранни музикални форми. Много полезни за практиката на всеки режисьор, който се заеме с тях, биха били разработките - модел за цялостен драматургичен анализ на избраните четири пълнометражни филмови мюзикъли (има и редица други примери в труда), избрани заради доказаната си художествена стойност. Обяснени са произхода, развитието и тенденциите в музикалните екранни видове. Кое то логично води и до изясняване на тяхната същност, респективно – до анализи, изведените конвенции, взаимовлияния, вътрешни връзки. Кое то е не само теоретичен факт, но е важно - и полезно! - за режисьорската дейност в тази сфера. *Иначе казано - научната разработка не е самоцел, тя има и практическо приложение.*

Докторантът има много балансирано отношение към съставките на синтетичните екранни музикални видове, за чиито прародител правилно определя комичната опера и оперетата, които всъщност са суб-жанрове на Майката Опера. Авторът е отделил място и за функцията на песента, на речитатива, на особеностите в чисто музикален план. Но, що се отнася до неизбежното навлизане в областта на музикалната терминология и драматургия, авторът трябваше да потърси консултации с професионалисти, за да се избегнат нелепи квалификации като „високи инструменти“ или „симфоничен авангард“ или терминологични обърквания (например темпо и

ритъм са различни неща!), или обяснения от рода на: „Под класическа музика разбираме не само музика от епохата на класицизма, но и съвременна. Този тип музика е най-универсален.“ (няма такъв, няма универсален тип!) - известна е дефиницията за „класическо/и“. Все пак музикалният компонент, който е равностоеен на текстуалният и визуалният не би трябвало да е представен небрежно-лаически, а по-прецизно и подобаващо.

В труда на Иван Панев има и много ценна систематизация на похвати, методи и изразни средства, необходими / използвани при реализация на различните аудио-визуални жанрове; отделено е заслуженото място и на още един съществен компонент - хореографията, т.е. обхванат и анализиран е цялостно и многопланово филмовият мюзикъл, описана е рефлексията на различните политически, икономически, идейни и социални периоди от миналия век, както и на настоящото многообразно, пъстро време, мястото му в културното битие на Европа и Северна Америка, значението, ролята на продуцентите и на Холивуд.

Библиографията е богата, обхваща 14 библиографски единици на български, 20 на руски и 41 на английски език, плюс 7 електронни източника, филмография от 67 филма. Докторантът има две публикации и авторефератът е в синхрон с дисертационният труд.

Считам убедено, че целите, които Иван Панев си е поставил са осъществени и трудът му е принос в нашето изкуствознание. Още повече, както вече подчертах, това не е чисто лабораторно изследване, нито с единствена цел получаване на звание. Защото у мен създаде впечатление за резултат на вътрешна необходимост, очевидно е плод на сериозни проучвания, консеквентно - на траен интерес и натрупан интелектуален и професионален потенциал и опит.

В заключение, моето становище е:

дисертационният труд “ОСОБЕНОСТИ НА РЕЖИСУРАТА В ЕКРАННИТЕ МУЗИКАЛНИ ФОРМИ“ на ИВАН КОЛЕВ ПАНЕВ има безспорен научен принос и съответства на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение. Затова напълно убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на автора образователната и научна степен „доктор“.

София, 08.01.2021

Проф. Б. Арнаудова